

Date/Datum: 17.07.2009
Contact/Contact: Afdeling Communicatie FAGG
E-mail/E-mail: comm@fagg-afmps.be
Tel/Tel:
Fax/Fax:

Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten
Interministerieel Commissariaat Influenza

Concerne/Betreft: Informatie aangaan de influenza A/H1N1 gericht aan de apothekers - 17.07.2009

Geachte mevrouw, geachte heer, geachte collega's,

U weet dat de evolutie van de griepdemie in ons land ertoe geleid heeft dat het Interministerieel Commissariaat Influenza (ICI) een aantal te nemen maatregelen heeft voorgesteld. Sinds 13 juli 2009 zijn wij in België overgegaan van een isoleringsfase naar een verminderingsfase van influenza A/H1N1. Deze strategieverandering heeft niet meer tot doel de pandemie in te perken en te vertragen maar wel de (medische en socio-economische) gevolgen ervan te beperken en de bevolking in geval van een infectie de passende zorg te verlenen.

Het FAGG heeft u op 14 juli 2009 bij wijze van informatie via de apothekersverenigingen het bericht overgemaakt dat door de Gemeenschappen aangaande deze strategieverandering naar de artsen is gestuurd. Als gevolg van dat bericht hebben wij een aantal vragen van u ontvangen en willen wij door middel van deze brief proberen op uw vragen te antwoorden.

De verminderingsfase in de praktijk

Gevolgen voor de arts

- De arts behandelt enkel patiënten die duidelijke griepsymptomen vertonen en die tot de risicogroepen behoren met antivirale middelen uit de strategische voorraad (zie infra).
- De arts geeft niet systematisch meer alle verdachte gevallen aan.
- De arts neemt enkel nog monsters af (uitstrijkje) bij complexe gevallen van differentiële diagnose met een niet aan een influenzavirus gelinkte pathologie.
- Er wordt aan de arts aangeraden om als de klinische situatie het toelaat de patiënt thuis te isoleren tot alle symptomen zijn verdwenen.
- De arts vraagt aan de patiënt om zijn omgeving op de hoogte te brengen van zijn gezondheidstoestand en hoeft de personen die nauw met de patiënt in contact staan en die geen symptomen vertonen, niet meer te isoleren.
- De profylactische behandeling met geneesmiddelen van personen die met de patiënt in contact staan, is niet meer aanbevolen.

Risicogroepen

- Patiënten met een chronische ademhalingsziekte, waaronder patiënten die de afgelopen drie jaar een geneesmiddel tegen astma voorgeschreven kregen.
- Patiënten met een chronische hartaandoening.
- Patiënten met matige tot ernstige nier- of leverinsufficiëntie.
- Patiënten met immunodepressie wegens ziekte of een behandeling.
- Diabetespatiënten.
- Zwangere vrouwen.
- Personen ouder dan 65 jaar.
- Kinderen jonger dan 5 jaar.
- Patiënten die gehospitaliseerd zijn met een ernstig klinisch beeld op basis van een medische onderzoek.

Beleid inzake de verspreiding van antivirale middelen

Het ICI is op woensdag 15 juli 2009 uit voorzorg overgegaan tot een repositionering op het niveau van de provincies van een deel van de nationale strategische voorraad aan antivirale middelen en maskers bij groothandelaars-verdelers.

Om een te grote versnippering van deze gedecentraliseerde voorraad te voorkomen, heeft het ICI beslist om slechts een enkele groothandelaar-verdeler per provincie te kiezen.

In functie van de evolutie van de situatie zullen de antivirale middelen en maskers, onder verantwoordelijkheid van de burgemeesters, naar de "lokale zorgmeldpunten" (LZMP) worden gebracht.

De LZMP's zijn structuren die door de gemeenten onder hun verantwoordelijkheid worden opgezet in samenvatting met de huitsartsenverenigingen, en die aanvankelijk bedoeld zijn om antivirale middelen en maskers ter beschikking te stellen. De arts zal in de LZMP's antivirale middelen en maskers komen afhalen vooraleer hij zijn huisbezoeken aflegt.

Tijdens het huisbezoek en zodra de diagnose is gesteld, verleent de arts een gratis behandeling met antivirale middelen aan de patiënt en overhandigt hem 10 maskers.

Indien de situatie het zou vereisen, zullen de LZMP's ook andere taken moeten uitvoeren om de (zware) druk op de eerste- en tweedelijnszorg te verlichten.

Gevolgen voor de apotheker

Als gezondheidsprofessional wordt de apotheker door de patiënt regelmatig om raad gevraagd. Dat is a fortiori het geval voor deze griepandemie. De adviserende rol van de apotheker krijgt in dit geval zijn volle betekenis.

Er wordt aan de apotheker gevraagd blijk te geven van een bijzondere waakzaamheid indien een patiënt zich aanbiedt met griepsymptomen (koorts boven de 38°C, gewrichts- en/of spierpijn en/of asthenie, hoest, dyspneu, niezen, diarree).

- De apotheker raadt de patiënt aan naar huis te gaan en contact op te nemen met zijn behandelende arts om een huisbezoek af te spreken.
- De apotheker raadt volgende elementaire hygiënische maatregelen aan:
 - o Elk contact vermijden met personen van wie het duidelijk is dat zij ziek zijn en zo veel mogelijk afstand houden.
 - o Regelmatig de handen wassen met water en zeep. Een reinigingsmiddel voor de handen op basis van alcohol kan eveneens nuttig zijn.
 - o Zo veel mogelijk vermijden om de ogen, neus of mond aan te raken. Pathogene kiemen verspreiden zich vaak wanneer iemand een besmet oppervlak aanraakt en vervolgens de ogen, neus of mond.
 - o Bij bewezen griepsymptomen worden mond en neus bedekt met een papieren zakdoek die na gebruik in de vuilnisbak wordt gegooid.
 - o Na niezen of hoesten worden de handen altijd zorgvuldig gewassen om te vermijden dat de ziektekiemen aan anderen worden doorgegeven.
- De apotheker legt aan de patiënt uit dat de pathogeniciteit van het A/H1N1-virus in zijn huidige vorm vergelijkbaar is met een gewoon seizoensgriepvirus. De A/H1N1-griep is geen bijzonder ernstige aandoening en gaat in de meeste gevallen gepaard met symptomen die vergelijkbaar zijn met die van een klassieke wintergriep. Het volstaat over het algemeen dat patiënten die niet tot de risicogroepen behoren (zie supra) enige tijd rusten, voldoende drinken, gezond eten en eventueel een koortswerend middel of een pijnstillers nemen. Een zieke is gewoonlijk na een week hersteld.
- De apotheker maakt aan de patiënt duidelijk dat het preventief innemen van antivirale middelen sterk wordt afgeraden.

Le port du masque

Het chirurgisch masker (eveneens bekend als gezichtsmasker of verzorgingsmasker) laat toe dat de speekseldruppels van een besmette patiënt worden opgevangen en vastgehouden. Het masker is dus aangewezen voor het gebruik door een besmette patiënt en zorgt voor de bescherming van zijn omgeving en van het verplegend personeel. Het gebruik van het masker door niet-besmette personen voor het beschermen van hun eigen gezondheid wordt afgeraden aangezien de doeltreffendheid daarvan niet wetenschappelijk is getest.

Het FFP2-masker is bedoeld voor gezondheidsprofessionals en personen die bij een bepaald proces waarbij het risico op besmetting bijzonder hoog ligt (bv. tijdens een intubatie) in nauw contact komen met een patiënt met duidelijke griepsymptomen. Dit masker wordt niet aanbevolen voor het gebruik door niet-professionals en is slechts efficiënt als het op de correcte manier wordt gebruikt.

Vandaag moet het FFP2-masker enkel worden gedragen door verplegend personeel in omstandigheden waarbij tijdens een seizoensgriep-epidemie deze voorzorgsmaatregel eveneens van toepassing zou zijn.

Het ICI is van mening dat een gezond persoon op dit moment geen masker moet dragen.

Gevolgen voor de reiziger

- De persoon die tijdens zijn reis griepsymptomen vertoont, moet een plaatselijke arts ontbieden op zijn vakantieadres. Er wordt hem aangeraden niet zelf naar de dokter of een plaatselijk ziekenhuis te gaan, maar ter plaatse te wachten tot de arts langskomt. Als de persoon medische hulp nodig heeft, mag hij niet aarzelen om zich te wenden tot zijn plaatselijke begeleider of het personeel van het hotel waar hij verblijft.
- De persoon die tijdens zijn reis griepsymptomen vertoont, moet ook elk contact met andere personen vermijden tot hij door een arts is onderzocht.
- Om elke besmetting door de A/H1N1-griep op reis te voorkomen, wordt aan de reiziger aangeraden de bovenvermelde elementaire hygiënemaatregelen na te leven.
- Het is compleet overbodig dat de reiziger een masker meeneemt op reis. Deze maskers beschermen niet tegen de besmetting en zijn enkel nuttig als een zieke ze draagt om zijn directe omgeving te beschermen.
- Als in de 7 dagen die volgen op zijn terugkeer de persoon griepsymptomen vertoont, moet hij met zijn behandelende arts contact opnemen en thuis wachten op diens komst. Zijn behandelende arts is door het ICI op de hoogte gebracht van de te volgen procedure en is de meest aangewezen persoon om te oordelen over een mogelijke besmetting.

Wij hopen u van dienst te zijn geweest en zullen u op de hoogte blijven houden.
Alle informatie aangaande de griep is beschikbaar op de website van het ICI: www.influenza.be.

Met de meeste hoogachting,

Xavier De Cuyper,
Administrateur-generaal van het FAGG

Professor Marc Van Ranst,
Interministerieel Commissaris Influenza